

Sygn. akt VIII U 1924/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2014 r. w Gliwicach

sprawy S. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 czerwca 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu S. G. prawo do emerytury od kwietnia 2013 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt. VIII U 1924/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 czerwca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. G. (G.) prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, w okresie od 17 lipca 1972r. do 30 kwietnia 1979r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że do okresów pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył odwołującemu zatrudnienia w Kombinacie Budowlanym w G. (...) przy Kombinacie Budowlanym w G. od 17 lipca

1972r. do 30 kwietnia 1979r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony S. G., urodzony (...), w dniu 19 kwietnia 2013r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył 4 marca 2009r. i nie jest członkiem OFE.

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS udowodnił jedynie 14 lat, 2 miesiące i 18 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, pracy w okresie od 17 lipca 1972r. do 30 kwietnia 1979r. w Kombinacie Budowlanym w G. (...) przy Kombinacie Budowlanym w G., z uwagi na fakt, iż odwołujący za ten okres nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W toku procesu Sąd ustalił, iż odwołujący w okresie od 26 marca 1968r. do 28 lutego 1990r. był zatrudniony w Kombinacie Budowlanym w G.. Kombinat zajmował się budownictwem mieszkaniowym.

W spornym okresie od 17 lipca 1972r. do 30 kwietnia 1979r. odwołujący pracował jako operator wężła betoniarskiego. Pracował przy produkcji betonu. Pracę wykonywał w brygadzie w wężle betoniarskim obsługując maszyny do produkcji betonu. Wężły te znajdowały się przy poszczególnych budowach osiedli mieszkaniowych.

Pracę przy produkcji betonu ubezpieczony świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie był kierowany do innych prac.

Prace wykonywał co najmniej 8 godzin dziennie.

Sąd ustalił ponadto, że od 28 kwietnia 1973r. do 20 maja 1975r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskowa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadków: M. D. i J. S. (zapis rozprawy z dnia 15 października 2013r. 7 min. 28 sek. – 21 min. 40 sek.), a także jego akt osobowych (koperta k. 33 a.s.).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że świadkowie precyzyjnie i w sposób nie budzący najmniejszej wątpliwości określili charakter pracy odwołującego. Nadto zeznania świadków znajdują potwierdzenie w dokumentacji osobowej odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, S. G. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn

2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl punktu 3 działu V wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należy:

„ Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych ”.

Natomiast w oparciu o delegację ustawową zostało wydane przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych Zarządzenia Nr 9 z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, którego Załącznik Nr 1 stanowi stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego, wymienione w Wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). Dział V tego Załącznika zatytułowany „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pod pozycją 3 „prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych”, punkt 10 wymienia stanowisko: „maszynista zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych i mas betonowych”.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy okres zatrudnienia S. G. w Kombinacie Budowlanym w G. od 17 lipca 1972r. do 30 kwietnia 1979r. można uznać z okres pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na danym

stanowisku, wykonywanej w szczególnych warunkach, a tym samym, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożeniu wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony S. G. ukończył 60 rok życia i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w Kombinacie Budowlanym w G. od 17 lipca 1972r. do 27 kwietnia 1973r. i od 21 maja 1975r. do 30 kwietnia 1979r. była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale V:

- poz. 3 pkt. 10, tj. maszynisty zespołów maszyn do produkcji mas betonowych.

Bez znaczenia pozostaje, że pracodawca nie potwierdził tego okresu w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został bowiem w stosunku do spornego okresu, wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że S. G. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że S. G. z momentem złożenia wniosku spełnia łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikające z treści art. 184, ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), a tym samym jego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Mając na względzie powyższe, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od kwietnia 2013r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

SSO Jolanta Łanowy

Zarządzenie:

1. uzasadnienie odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu,
3. kalendarz 14 dni lub z wpływem.

G., dnia

SSO Jolanta Łanowy

(...)